

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ โทร. ๐๒๑๔๒๘๘๔๕ ภายใน ๒๕๖๗
ที่ กษ.๐๒๐๔.๒/ว. ๑๕๖๕ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่

เสนอ กรมวิชาการเกษตร

สำนักงานการเกษตรต่างประเทศขอส่งสำเนาบันทึกสำนักงานการเกษตรต่างประเทศ ที่ กษ.๐๒๐๔.๒/๑๓๑๖ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่ มาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ

(นางสาวปริญญากัญ เทียบรัตน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานการเกษตรต่างประเทศ

M/255๗ กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขรับ ๕๒๗.๓
วันที่ ๓๑ พ.ค. ๒๕๖๒
เวลา ๑๒.๕๓ น.

ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองแผนงานและวิชาการ
รับที่ 4616
๕4 ส.ย. 2562

เรียน อธิบดี ผ่าน ผอ. กฟง.
เพื่อโปรดทราบ

(นางทิตยา บัวโพธิ์)
ผู้อำนวยการกลุ่มสารบรรณ
๓๑ พ.ค. ๖๒
ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการกรม

เรียน ผอ.กทต | กรอ. (เพื่อโปรดทราบ)
เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป
กรมการกงสุล
คณะที่ปรึกษา
กรมการกงสุล
(๓๐ ธ.ค.๖๒)

กลุ่มเกษตรต่างประเทศ
เลขรับที่ 1465
วันที่ 4 ส.ย. 2562
เวลา

๑๖ ธันวาคม
- ส.ย. ๒๕๖๒ / ส.ย. ๒๕๖๒ / ส.ย. ๒๕๖๒ / ส.ย. ๒๕๖๒
- ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

(นางจินตนา ไชยงาม)

ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ

(นางพิสนีย์ จันทน์มัญญะ)
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ
๕ ธ.ค. ๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ โทร. ๐๒ ๒๕๑.๙๓๐๘ #๑๕๘
 ที่ กษ ๐๒๐๔.๒/ว ๑๕๘๘ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/ กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายเกษตร
 ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่

เรียน อชก.

เรื่องเดิม

สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ส่งหนังสือ
 ที่ กษ ๐๒๐๔.๒/ว ๑๕๘๘ ลว ๓๐ พ.ค. ๒๕๖๒ พร้อมส่งหนังสือที่ กษ ๐๒๐๔.๕/ว ๑๖๐๒ ลว ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 แจ้งเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/ กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายเกษตร
 ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่ รายละเอียดดังนี้

ข้อเท็จจริง

ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/ กัญชา ในประเทศที่รับผิดชอบจากสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
 (สปช.) และฝ่ายการเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ (ฝ่ายการเกษตรฯ) สรุปสาระสำคัญดังนี้

ประเทศ	กัญชง (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
สหภาพยุโรป	- สหภาพยุโรปมีกฎระเบียบในการควบคุม การเพาะปลูกกัญชง	- ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่จะควบคุมเฉพาะ สายพันธุ์ที่มีสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ที่มีระดับสูงกว่า ๐.๒% - ยกเว้นนอร์แลนด์ประเทศเดียวที่อนุญาตจำหน่าย กัญชาอย่างจำกัด (limited distribution)
สหรัฐอเมริกา	- อนุญาตให้ใช้ได้อย่างถูกกฎหมาย เนื่องจาก มีสาร THC น้อยกว่าร้อยละ ๓ และมีแผนสนับสนุน เกษตรกรให้ปลูกกัญชงในอนาคต	- สามารถใช้ได้อย่างถูกกฎหมายในระดับมลรัฐ เท่านั้น โดยมีจำนวน ๔๔ รัฐ และ ๑ เขตการปกครอง
แคนาดา		- อนุญาตให้ผลิตกัญชาที่รับประทานได้ และผลิตกัญชาสกัดเข้มข้น สามารถจำหน่ายอย่างถูกกฎหมาย
ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้	- อนุญาตให้ปลูกเฉพาะผู้ปลูกหรือผู้ทำวิจัยที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น และจะต้องปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บเส้นใยและเมล็ด หรือทำวิจัย	
สาธารณรัฐ ประชาชนจีน	- กัญชงเป็นเศรษฐกิจ หรือพืชที่ใช้ในทางอุตสาหกรรม เนื่องจากค่าสาร Cannabidiol (CBD) จากกัญชง ไม่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทและมีค่า THC ต่ำกว่าร้อยละ ๐.๓ แต่จะต้องได้รับอนุญาต ในการปลูกและการแปรรูป เพื่อใช้ในทางอุตสาหกรรม	- มีกฎหมายห้ามไม่ให้มีการปลูก ผลิต จัดจำหน่าย บริโภค หรือมีไว้ในครอบครองสำหรับพืชกัญชา หรือ Marijuana ค่า THC ร้อยละ ๑-๑๐
ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์	- อนุญาตให้มีการเพาะปลูก ผลิต และจำหน่ายกัญชง และผลิตกัญชาได้ โดยต้องขออนุญาตจากหน่วยงาน ผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐ และดำเนินการภายใต้ กฎหมายแต่ละรัฐ - อนุญาตให้ใช้ได้ โดย Australia New Zealand Food Standards Code : Schedule ๒ กำหนดระดับ ค่า MRLs ในสินค้าเกษตรระหว่าง 0.05-20 mg/ kg	- ออสเตรเลียอนุญาตให้ใช้กัญชาในทางการแพทย์ ได้โดยอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมที่เรียกว่า “Therapeutic Goods Act 1989” โดยอนุญาต ให้ใช้ได้ทุกรัฐแต่จะต้องอยู่ในการควบคุมของแพทย์ สำหรับการรักษาโรคบางชนิด
อินโดนีเซีย	- ไม่อนุญาตให้ใช้และเผยแพร่ หากเป็นกรณีพิเศษ สามารถขออนุญาตได้	- ไม่อนุญาตให้ใช้และเผยแพร่ หากเป็นกรณีพิเศษ สามารถขออนุญาตได้

รายงานเพิ่มเติมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชา/ กัญชงในสหภาพยุโรป ดังนี้

๑. กัญชง (Hemp) และกัญชา (Marijuana) มาจากพืชตระกูลเดียวกัน คือ *Cannabis sativa L.* แตกต่างกันในระดับสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ซึ่งเป็นสารเสพติด โดยกัญชงมีค่า THC น้อยกว่า ๐.๓% ในขณะที่กัญชามี THC สูง มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ส่งผลเสียต่อร่างกายและสมอง

๑.๑ กัญชง : สหภาพยุโรปอนุญาตให้เพาะปลูกกัญชงเชิงอุตสาหกรรม (industrial hemp) ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยกัญชงที่ถูกนำไปแปรรูปจะต้องมีค่า THC ไม่เกิน ๐.๒% นอกจากนี้ นโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy : CAP) ของ EU ยังอุดหนุนการปลูกกัญชงมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เพื่อสนับสนุนการผลิตเส้นใยธรรมชาติในยุโรป โดยผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ ลิทัวเนีย และโรมาเนีย

๑.๒ กัญชา : ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเกือบทั้งหมดไม่อนุญาตให้จำหน่ายหรือเสพกัญชาเพื่อสันทนาการ (recreation marijuana) โดยมีบทลงโทษหนักเบาแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้การเพาะปลูก จัดหา และครอบครองกัญชาควรอนุญาตให้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น

๒. กัญชาทางการแพทย์ (medical marijuana) ปัจจุบันสหภาพยุโรปยังไม่มีกฎหมายกลางที่อนุญาตให้วางจำหน่ายที่มีส่วนผสมของสารสกัดจากกัญชาในระดับสหภาพ แต่บางประเทศสมาชิกมีกฎหมายระดับประเทศยอมรับการนำกัญชาหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากกัญชามาใช้ทางการแพทย์ได้ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐเช็ก เยอรมนี โครเอเชีย อิตาลี ลักเซมเบิร์ก โปรตุเกส และสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ หลายประเทศเพิ่งผ่านกฎหมายให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ได้ ทำให้ตลาด EU เติบโตอย่างรวดเร็ว และมีจำหน่ายให้ผู้ช่วยที่ต้องใช้ยาเหล่านี้เพิ่มขึ้น ๔๐% ทุกเดือน โดยตลาดที่มีโอกาสเติบโตสูงและมีขนาดใหญ่ ได้แก่ เยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการจำหน่ายยาที่มีสารสกัดจากกัญชารวมกันอาจสูงถึง ๑๘,๐๐๐ ล้านยูโร ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า

๓. ผลิตภัณฑ์สารสกัด cannabidiol (CBD) ปัจจุบันหลายประเทศในสหภาพยุโรปอนุญาตให้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารสกัด CBD ที่มีสาร THC ต่ำกว่า ๐.๒% ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยต้องเป็นสารสกัดจากต้นกัญชงเท่านั้น และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับภายนอก เช่น น้ำมันหอมระเหย ครีมทาผิว สเปย์โรมา น้ำมันนวด ฯลฯ หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ ส่วนอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของสารสกัด CBD ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ หน่วยงานความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป (EFSA) ได้จัดประเภทรายการสารที่สกัดจาก *Cannabis sativa L.* และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสาร cannabinoids โดยจัดเป็น “อาหารนวัตกรรมใหม่หรือ novel food” ซึ่งต้องขออนุญาตก่อนวางจำหน่ายใน EU โดยกระบวนการขออนุญาตภายใต้กฎระเบียบ novel food (Regulation EU 2015/2283) อาจใช้ระยะเวลาพิจารณายาวนานกว่า ๑๘ เดือนขึ้นไป ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสาร CBD จำนวนมากจะถูกนำออกจากตลาดหรือห้ามวางขายจนกว่าจะได้รับอนุญาต เช่น น้ำมันสกัดจากเมล็ดกัญชง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม CBD หรือชา CBD ฯลฯ ส่วนเมล็ดกัญชง ดอกของต้นกัญชง และแป้งทำจากเมล็ดดอกกัญชง ยังสามารถวางจำหน่ายในตลาด EU ได้ต่อไป เพราะไม่จัดว่าเป็นอาหารนวัตกรรมใหม่

ความเห็นและข้อสังเกตของ สปช.สหภาพยุโรป

๑. โอกาส สหภาพยุโรปมีประชากรประมาณ ๕๐๐ ล้านคน เป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูง แต่กำลังการผลิตภายใน EU ยังไม่เพียงพอรองรับความต้องการซื้อที่เพิ่มอย่างรวดเร็วจึงถูกคาดหวังว่า EU จะเป็นตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์กัญชา/ กัญชงที่สำคัญของโลก

๒. อุปสรรคที่สำคัญ คือ สหภาพยุโรปยังไม่มีกฎระเบียบกลางที่ควบคุมการผลิตกัญชงและกัญชาโดยเฉพาะ ดังเช่น กฎระเบียบการควบคุมด้านอาหาร (EU Food Law) ทำให้การจำหน่ายหรือกระจายสินค้าที่มีส่วนผสมของกัญชง/ กัญชาใน EU มีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับกฎระเบียบของประเทศสมาชิก อีกทั้ง EU ยังกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อย่างเข้มงวดต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (traceability) และกระบวนการผลิตที่สอดคล้องจะต้องผ่านการรับรองมาตรฐาน EU GMP ยิ่งไปกว่านั้น การที่ EFSA จัดให้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสกัดจาก *Cannabis sativa L.*

หรือ cannabinoids...

หรือ cannabinoids ถือเป็น novel food จะส่งผลให้ผู้ประกอบการในต่างประเทศเข้าถึงตลาด EU ได้มากขึ้น เนื่องจากต้องยื่นขออนุญาตขึ้นบัญชีผลิตภัณฑ์นั้นๆ เป็น novel food จึงจะสามารถจำหน่ายในสหภาพยุโรปได้ ในขณะที่ประเทศสมาชิกที่มีความก้าวหน้าด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เช่น เยอรมนีหรือเนเธอร์แลนด์ ต่างเร่งพัฒนาการวิจัยและเสริมการลงทุนในธุรกิจกัญชา/ กัญชง เพื่อพัฒนาสินค้าที่มีมาตรฐานสูงออกสู่ตลาด ให้มีความหลากหลายมากขึ้น และรองรับกับความต้องการซื้อที่กำลังขยายตัว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเห็นควรแจ้งให้กอง/ สถาบัน/ สำนัก/ สวพ.๑ - ๘ เพื่อทราบเป็นข้อมูล หากเห็นชอบ กผง. จักได้ดำเนินการต่อไป

(นางจันทวี ไทยงาม)
ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ
รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ

๑๑๕๖

กลุ่มสารบรรณ
สำนักงานเลขาธิการกรม
เลขรับ ๗/๒๕๓
วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๖๖
เวลา ๐๘.๒๘

ทพ / อธิบดีกรมการแพทย์

๑๖ มิ.ย. ๖๖
(นางสาวเสริมสุข สลักเพชร)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ห้องอธิบดี
เลขรับ ๕๖๕๖
วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๖๖
เวลา ๑๐.๒๑ น.

๕๙๗ ๕๙๐. ๗๗๖

(นางทิตยา บัวไทร)
ผู้อำนวยการกลุ่มสารบรรณ ๑๗ มิ.ย. ๖๖
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการกรม

ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองแผนงานและวิชาการ
รับที่ ๕๖๕๖
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๖๖
เวลา ๑๖.๕๖

เรียน ๕๑๐.๓๓๕
เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางทิสมัย จันทนมัญจนะ)
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ ๑๓ มิ.ย. ๖๖

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๔ รับที่..... วันที่ ๑๓ / ส.ย. ๖๖ เวลา ๑๐-๐๙ น.

๒๖/๑๑/๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ โทร. ๐๒ ๒๕๑ ๙๓๐๘ #๑๕๘
 ที่ กษ.๐๒๐๔.๒/ว.๑๕๕๘ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/ กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร
 ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่

เรียน ผอ. กอง/ สถาบัน/ สำนัก/ สวพ.๑ - ๘

กผง. ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักการเกษตรต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ.๐๒๐๔.๒/ว.๑๕๕๘ สว ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/ กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่ ทั้งนี้ อธก. เห็นชอบให้แจ้งหน่วยงานของท่าน เพื่อทราบ เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางเนาวรัตน์ ไวยะคดี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
 ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานและวิเคราะห์งบประมาณ
 วิทยาการเกษตร
 ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ

๑๗ มิ.ย.๖๖

ที่ กษ.๐๙๒๐/.....
 เรียน ผอ.สวพ.๔/ผชช./ผอ.ศวพ./ศพท./ผอ.กลุ่ม.....

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ
- เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ
- เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ
- ข้อเสนอแนะ.....

(นางนาคยา จันทร์ส่อง)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ วิทยาการเกษตร
 ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๔

รับในระบ
 วันที่ ๑๓ ส.ย. ๖๖ เวลา ๑๐-๐๙ น.

รองปลัด (นายสุชาติ)
รับที่ ๒๓๓๖
วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ผู้ช่วยปลัด (นายระพีภัทร์)
รับที่ ๑๓๓๖
วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ โทร ๐๒๒๔๒๕๕๕ ภายใน ๒๕๗

ที่ กษ ๐๒๐๔.๒/๑๓๓๖

วันที่ ๓

พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/กัญชา ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร. ประจำ
สถานเอกอัครราชทูต และประจำสถานกงสุลใหญ่

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่าน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)

ตามที่ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์) ได้สั่งการให้สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ (สปช.) และฝ่ายการเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ (ฝ่ายการเกษตรฯ) จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/กัญชา ในประเทศที่รับผิดชอบ เพื่อนำเรียนผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น

ในการนี้ สำนักงานการเกษตรต่างประเทศได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกัญชง/กัญชา ในประเทศที่รับผิดชอบจาก สปช. และฝ่ายการเกษตรฯ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ประเทศ	กัญชง (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
สหภาพยุโรป	<ul style="list-style-type: none"> สหภาพยุโรปมีกฎระเบียบในการควบคุมการเพาะปลูกกัญชง 	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่จะควบคุมเฉพาะสายพันธุ์ที่มีสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ที่มีระดับสูงกว่า ๐.๒% ยกเว้นประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศเดียวที่อนุญาตการจำหน่ายกัญชาอย่างจำกัด (limited distribution)
สหรัฐอเมริกา	<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้ใช้ได้อย่างถูกกฎหมาย เนื่องจากมีสาร THC น้อยกว่าร้อยละ ๓ โดยรัฐบาลกลางสหรัฐฯ เปิดกว้างด้านการปลูกกัญชงและมีแผนการสนับสนุนเกษตรกรให้ปลูกกัญชงในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้ได้อย่างถูกกฎหมายในระดับมลรัฐเท่านั้น โดยมีจำนวน ๔๔ รัฐ และ ๑ เขตการปกครองที่อนุญาต แต่ยังไม่มีการรับรองทางกฎหมายในระดับรัฐบาล
แคนาดา		<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้ผลิตกัญชาที่พืชตระกูลกัญชาที่สามารถรับประทานได้ และผลิตภัณฑ์สกัดเข้มข้นสามารถจำหน่ายอย่างถูกกฎหมาย
ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้	<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้ปลูกเฉพาะผู้ปลูกหรือผู้ทำวิจัยที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น และจะต้องปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บเส้นใยและเมล็ด หรือทำวิจัย 	
สาธารณรัฐประชาชนจีน	<ul style="list-style-type: none"> กัญชงเป็นพืชเศรษฐกิจ หรือพืชที่ใช้ในทางอุตสาหกรรม เนื่องจากค่าสาร Cannabidiol (CBD) จากกัญชงไม่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาท และมีค่า THC ต่ำกว่าร้อยละ ๐.๓ แต่จะต้องได้รับอนุญาตในการปลูกและการแปรรูปเพื่อใช้ในด้านอุตสาหกรรมทุกครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> มีกฎหมายห้ามไม่ให้มีการปลูก ผลิต จัดจำหน่าย บริโภค หรือมีไว้ในครอบครองสำหรับพืชกัญชา หรือ Marijuana ค่า THC ร้อยละ ๑ - ๑๐

/ประเทศ...

ประเทศ	กัญชง (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์	<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้มีการเพาะปลูก ผลิต และจำหน่าย กัญชงและผลิตภัณฑ์ได้ โดยต้องขออนุญาต จากหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐ และ ดำเนินการภายใต้กฎหมายของแต่ละรัฐ อนุญาตให้ใช้ได้ โดย Australia New Zealand Food Standards Code : Schedule 2 กำหนด ระดับค่า MRLs ในสินค้าเกษตรระหว่าง 0.05 - 20 mg/kg 	<ul style="list-style-type: none"> ออสเตรเลียอนุญาตให้ใช้กัญชาในทางการแพทย์ ได้โดยอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมที่เรียกว่า "Therapeutic Goods Act 1989" โดยอนุญาต ให้ใช้ได้ทุกรัฐแต่จะต้องอยู่ในการควบคุม ของแพทย์สำหรับการรักษาโรคบางชนิด
อินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> ไม่อนุญาตให้ใช้และเผยแพร่ หากเป็นกรณีพิเศษ สามารถขออนุญาตได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่อนุญาตให้ใช้และเผยแพร่ หากเป็นกรณี พิเศษสามารถขออนุญาตได้

ทั้งนี้ รายละเอียดตามเอกสารแนบ

ข้อเสนอ

สำนักงานเกษตรต่างประเทศพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้อมูลดังกล่าวให้กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบ ขอบได้โปรด

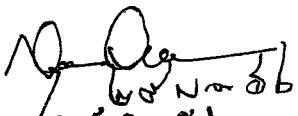
๑. นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อโปรดทราบ

๒. มอบหมายสำนักงานเกษตรต่างประเทศแจ้งเวียนข้อมูลดังกล่าวให้กรมวิชาการเกษตร

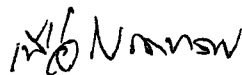
กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อทราบต่อไป

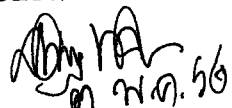
ทั้งนี้ เป็นอำนาจของนายสุรจิตต์ อินทรชิต รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ที่ ๑๒๕๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เสนอ ร.ช.๒.

(นายสุรจิตต์ อินทรชิต)
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอ ร.ช.๒.

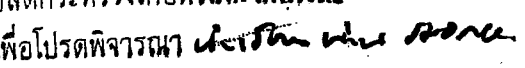

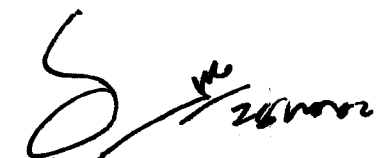

ท.พ.ค.๖๑

(นางสาวปริญญากุ เทียบรัตน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรต่างประเทศ

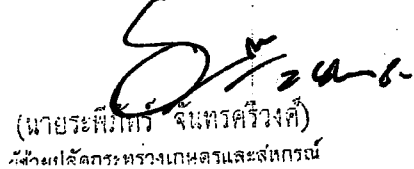
4052
28 NOV 2021
1053

๑) เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อโปรดพิจารณา

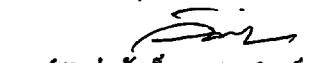

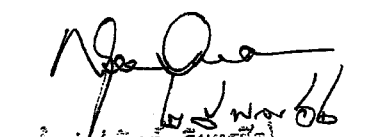
(นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒)

(นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอ สำนักงานเกษตรต่างประเทศ

(นางสาววันเพ็ญ พรหมสุรินทร์)
เจ้าหน้าที่บริหารงาน
หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศ
วิทยาลัยการสัตวบาล

(นายสุรจิตต์ อินทรชิต)
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อมูลการใช้กัญชา/ กัญชาในต่างประเทศ		
ประเทศ	กัญชา (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
สหภาพยุโรป	<ul style="list-style-type: none"> สหภาพยุโรปมีกฎระเบียบในการควบคุมการผลิตกัญชา คือ Commission Delegated Regulation (EU) 2017/1155 โดยกัญชงสายพันธุ์ที่อนุญาตให้เพาะปลูกได้ต้องมีค่าของสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ต่ำกว่า ๐.๓% การผลิตกัญชาในยุโรปส่วนใหญ่มุ่งเน้นเพื่อใช้ในการอุตสาหกรรม เช่น ใยสังเคราะห์ สิ่งทอ แต่ก็ได้มีการพัฒนาเพื่อนำไปบริโภค ทั้งในรูปแบบของน้ำมันสกัดจากกัญชงและเมล็ดกัญชงเพื่อการบริโภค (seed for food) ในประเทศเบลเยียม ปัจจุบันเริ่มมีร้านค้าที่ขายผลิตภัณฑ์จากกัญชง (hemp products) เพิ่มมากขึ้น โดยจำหน่ายผลิตภัณฑ์กัญชงที่มีรสชาดีและกลิ่นของกัญชงแต่ไม่มีสารเสพติด เนื่องจากสารเสพติด Tetrahydrocannabinol (THC) และ Cannabidiol (CBD) ยังไม่ได้รับอนุญาตในเบลเยียม โดยผลิตภัณฑ์กัญชงที่มีจำหน่ายในเบลเยียม ได้แก่ อยัมม์ ไขมันนม Roll on 	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปยังไม่อนุญาตให้ใช้กัญชาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ยกเว้นประเทศเนเธอร์แลนด์ประเทศเดียวที่อนุญาตการทำน้ายกัญชาอย่างจำกัด (limited distribution) ในรูปแบบ coffee shops แก่บุคคลที่มีอายุมากกว่า ๑๘ ปีขึ้นไป ซึ่งมีการจำหน่ายทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองอัมสเตอร์ดัม เช่น ชา กาแฟ หมากฝรั่ง ขนมคุกกี้ อยัมม์ และน้ำมันกัญชาเพื่อลดความเครียด ปัจจุบันสหภาพยุโรปยังไม่มีการระบุปริมาณกัญชาในการควบคุมการใช้กัญชา แต่กำหนดให้การพิจารณาอนุญาตให้ใช้กัญชงอยู่เป็นดุลยพินิจของประเทศสมาชิก การควบคุมกัญชงส่วนใหญ่ในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจะควบคุมเฉพาะสายพันธุ์ที่มีสาร delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) ที่มีระดับสูงกว่า ๐.๒% เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ ประเทศเบลเยียมได้อนุญาตให้ใช้กัญชาในรูปแบบของการสูบ เช่น บุหรี่ไฟฟ้า และนำดอกกัญชาแห้งมาใช้สูบในปริมาณเล็กน้อย แต่ยังไม่อนุญาตให้ใช้เพื่อการบริโภค
สหรัฐอเมริกา	<ul style="list-style-type: none"> จากการวิจัยได้ให้ข้อมูลว่า สาร CBD ที่ได้จากกัญชง จะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบประสาทของผู้ใช้ เนื่องจากมีสาร THC น้อยกว่าร้อยละ ๓ ดังนั้น รัฐบาลกลางสหรัฐฯ จึงเริ่มเปิดกว้างด้านการปลูกกัญชงและมีแผนการสนับสนุนเกษตรกรให้ปลูกกัญชงในอนาคต กฎหมาย Farm Bill 2014 อนุญาตให้แต่ละรัฐสามารถทำการศึกษารวิจัยอุตสาหกรรมกัญชง เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกและสรรพคุณ กฎหมาย Farm bill 2018 อนุญาตให้ใช้กัญชงได้อย่างถูกกฎหมาย โดยมอบอำนาจให้กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ เป็นผู้ดูแลควบคุมการปลูก สกัด และการกระทำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำหน้าที่ออกกฎระเบียบกัญชงแทนหน่วยงาน U.S. Drug Enforcement Administration (DEA) 	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจุบันมีการอนุญาตให้ใช้กัญชาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายระดับท้องถิ่น (State law) โดยมีจำนวน ๔๔ รัฐ และ ๑ เขตการปกครองที่อนุญาตให้ใช้ อย่างไรก็ตามกฎหมายลักษณะของเขตของรัฐนั้น โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท <ol style="list-style-type: none"> ใช้เพื่อสิ้นหนวกรา จำนวน ๑๐ รัฐ และ ๑ เขตการปกครองพิเศษ เช่น อแลสกา, แคลิฟอร์เนีย, โคโลราโด, เมน, แมสซาชูเซตส์, มิชิแกน, เนวาดา โอเรกอน, เวอมอนท์, วอชิงตัน, และวอชิงตัน ดี.ซี. ใช้เพื่อการแพทย์ จำนวน ๓๔ รัฐ มีความพยายามผลักดันในการออกกฎหมายรับรองการใช้กัญชาในระดับกฎหมายรัฐบลกลาง (Federal law) แต่แนวโน้มการออกกฎหมายดังกล่าวเป็นไปอย่างช้า

ข้อมูลการใช้กัญชง/ กัญชาในต่างประเทศ

ประเทศ	กัญชง (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
แคนาดา		<ul style="list-style-type: none"> มีการออกพระราชบัญญัติ Cannabis Act โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยบัญญัติให้ผลิตภัณฑ์พืชตระกูลกัญชาที่สามารถรับประทานได้ และผลิตภัณฑ์สกัดเข้มข้น สามารถจำหน่ายอย่างถูกกฎหมายประมาณ ๑ ปี หลังพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้
อิตาลี		<ul style="list-style-type: none"> มีการเปิดเสรีให้กับการค้าดอกกัญชา "Cannabis Light" เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ การสะสมและสันหนนาการ โดยจะต้องมีค่า THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ กฎหมาย (N. 242) เปิดโอกาสให้มีการปลูกและขายดอกกัญชาอย่างถูกกฎหมาย แต่ห้ามนำไปรับประทานหรือสูบ ปัจจุบัน อิตาลีเป็นประเทศที่ปลูกและส่งออกกัญชาเป็นอันดับต้นๆของโลก กัญชากลายเป็นพืชเศรษฐกิจและสร้างงานให้แก่ภาคเกษตรเป็นอย่างมาก
ญี่ปุ่น	<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้ปลูกเฉพาะผู้ปลูกหรือผู้ทำวิจัยที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลจังหวัดเท่านั้น และจะต้องปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บเส้นใยและเมล็ด หรือทำวิจัย 	<p>มีกฎหมายควบคุมกัญชา (Cannabis Control Act) โดยมีสาระสำคัญว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> คำนิยามของ "กัญชา" ตามกฎหมาย หมายถึง พืชตระกูลกัญชา และผลิตภัณฑ์ แต่ยกเว้น ๑) กิ่งของต้นที่โตเต็มที่และผลิตภัณฑ์ แต่ไม่หมายรวมถึงยางจากต้นกัญชา และ ๒) เมล็ดและผลิตภัณฑ์ ผู้ปลูกกัญชาจะต้องขออนุญาตจากรัฐบาลจังหวัด และจะต้องปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บเส้นใยและเมล็ดเท่านั้น ผู้ทำวิจัยจะต้องขออนุญาตจากรัฐบาลจังหวัดเช่นกัน และจะต้องปลูกเพื่อการทำวิจัยเท่านั้น ทั้งนี้ ขออนุญาตจะมีอายุจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี บุคคลทั่วไป นอกเหนือจากผู้ปลูกกัญชาและผู้ทำวิจัยที่ได้รับอนุญาต ห้ามครอบครอง ห้ามรับมอบ ส่งมอบ หรือทำการวิจัยกัญชาโดยเด็ดขาด อีกทั้งห้ามนำเข้า หรือส่งออกกัญชา รวมถึงห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ที่ทำจากกัญชา ในการทำการรักษา หรือเข้ารับการรักษา กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี สำหรับผู้ที่ปลูก นำเข้า หรือส่งออก กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี สำหรับผู้มีไว้ในครอบครอง ส่งมอบ หรือรับมอบ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี สำหรับผู้ใช้กัญชา ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ที่ผลิตจากกัญชาในการรักษาตลอดจนการรับการรักษา

ข้อมูลการใช้กัญชา/ กัญชาในต่างประเทศ		
ประเทศ	กัญชา (Hemp)	กัญชา (Cannabis)
สาธารณรัฐเกาหลี		<ul style="list-style-type: none"> ไม่อนุญาตให้มีการนำเข้า ส่งออก จำหน่าย ยกเว้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บเกี่ยวเส้นใยกัญชาหรือเมล็ดพันธุ์ที่เป็นการค้าเป็นการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการและดำเนินการทางวิชาการของสถาบันวิจัยเท่านั้น เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์กัญชาที่มีกัญชาเป็นส่วนประกอบจะได้รับอนุญาตนำเข้าและใช้เพื่อวัตถุประสงค์บำบัดรักษาส่วนบุคคลสำหรับผู้ป่วยโรคหายาก (Race disease) และโรคที่ได้รับการรักษาได้ยาก เช่น อัมพาตสมอง หรือผู้ที่ไม่มีทางเลือกในการรักษาในสาธารณสุขเกาหลี ทั้งนี้ ขอบเขตของการส่งยาและข้อบังคับยังคงมีความยากลำบากเพื่อต้องการเพิ่มมาตรการการใช้กัญชาที่มีประสิทธิภาพ
สาธารณรัฐประชาชนจีน	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจุบันมีการปลูกกัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจ หรือพืชที่ใช้ในทางอุตสาหกรรม เนื่องจาก ค่าสาร CBD ต่ำกว่าร้อยละ ๐.๓ จึงทำให้มีสถิติการผลิตกัญชาในประเทศจีนเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้ จะต้องได้รับอนุญาตในการปลูกและการแปรรูปเพื่อใช้ในด้านอุตสาหกรรมทุกครั้ง รวมถึงเจ้าของสวนหรือโรงงานต้องเปิดให้มีการตรวจสอบผลผลิตเพื่อรับรองในการใช้ด้านอุตสาหกรรม พื้นที่เพาะปลูกกัญชา ได้แก่ เขตปกครองพิเศษกว่างซี มณฑลกานซู เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> มีกฎหมายห้ามไม่ให้มีการปลูก ผลิต จัดจำหน่าย บริโภค หรือมีไว้ในครอบครองสำหรับพืชกัญชา หรือ Marijuana ค่า THC ร้อยละ ๑ - ๑๐ ซึ่งมีความเข้มงวดอย่างมากในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว เนื่องจากมีการใช้ดาวเทียมระยะไกล และโดรนในการตรวจดูพื้นที่ที่ลักลอบการปลูกกัญชาภายใต้ปฏิบัติการ “Sky eyes” หากมีการตรวจพบต้นกัญชา ต้นฝิ่น หรือพืชที่เป็นสารเสพติดจะเข้าทำลายทิ้ง ทำให้สถิติการลักลอบปลูกพืชเสพติดลดลงเป็นจำนวนมาก และมีบทลงโทษเกี่ยวกับกฎหมายอาญา
ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	<ul style="list-style-type: none"> อนุญาตให้มีการเพาะปลูก ผลิต และจำหน่าย กัญชาและผลิตภัณฑ์ได้ โดยต้องขออนุญาตจากหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐ และดำเนินการภายใต้กฎหมายที่กำหนดโดยแต่ละรัฐ กัญชาที่สามารถปลูกได้ต้องเป็นกัญชาจากจีนัส ที่ขยายพันธุ์ขึ้นเฉพาะเพื่อให้มีปริมาณ THC ไม่เกินร้อยละ ๑ กฎหมายไม่ได้อนุญาตให้ปลูก ผลิตกัญชาหรือแปรรูปเพื่อรักษาโรค และการเพาะปลูกกัญชาที่มีปริมาณ THC มากกว่าร้อยละ ๑ นั้น มีความผิดตามกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> ออสเตรเลียอนุญาตให้ใช้กัญชาในทางการแพทย์ได้โดยอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมที่เรียกว่า “Therapeutic Goods Act 1989” โดยอนุญาตให้ใช้ได้ทุกรัฐ แต่จะต้องอยู่ในควบคุมของแพทย์สำหรับการรักษาโรคบางชนิด

ข้อมูลการใช้กัญชา/กัญชาในต่างประเทศ	
ประเทศ	กัญชา (Hemp)
	<p>กัญชา (Cannabis)</p> <p>Controlled Substances Act 1984 โดยแต่ละรัฐมีรายละเอียดแตกต่างกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ Australia New Zealand Ministerial Forum on Food Regulation ได้อนุมัติข้อเสนอเพื่อแก้ไขมาตรฐานอาหารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่ออนุญาตให้เมล็ดกัญชา และผลิตภัณฑ์จากเมล็ดกัญชาที่มีปริมาณ THC ต่ำ สามารถจำหน่ายเป็นอาหารได้ ทั้งนี้ ใบ ดอก และส่วนอื่นๆ ของกัญชาต้องไม่ถูกจำหน่ายเพื่อการบริโภคของมนุษย์
อินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> ถูกจัดไว้ในกลุ่มยาเสพติดประเภท ๑ ตามกฎหมายที่ ๓๕ ปี ๒๕๕๒ ว่าด้วยยาเสพติด ซึ่งอินโดนีเซียยังห้ามการใช้และเผยแพร่ สามารถใช้กัญชาในปริมาณเล็กน้อยในกรณีพิเศษ โดยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อการแพทย์ และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ทั้งนี้ ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามคำแนะนำขององค์การอาหารและยาและปฏิบัติตามกฎกระทรวง การใช้กัญชาในกรณีอื่นๆ จะถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด
	<ul style="list-style-type: none"> ถูกจัดไว้ในกลุ่มยาเสพติดประเภท ๑ ตามกฎหมายที่ ๓๕ ปี ๒๕๕๒ ว่าด้วยยาเสพติด ซึ่งอินโดนีเซียยังห้ามการใช้และเผยแพร่ สามารถใช้กัญชาในปริมาณเล็กน้อยในกรณีพิเศษ โดยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อการแพทย์ และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ทั้งนี้ ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามคำแนะนำขององค์การอาหารและยาและปฏิบัติตามกฎกระทรวง การใช้กัญชาในกรณีอื่นๆ จะถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรต่างประเทศ โทร. ๐๒๒๕๑-๘๖๙๐ ภายใน ๑๕๘

ที่ กษ ๐๒๐๔.๕/ว ๑๒๐๒ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชาในสหภาพยุโรป

เสนอ กรมวิชาการเกษตร

สำนักงานเกษตรต่างประเทศขอส่งสำเนาบันทึกสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ที่ ๐๕๐๐๘/ ๔๘๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชา ในสหภาพยุโรป มาเพื่อโปรดทราบ รายละเอียดตามที่แนบมาพร้อมนี้

(นางสาวปรียาภรณ์ เทียบรัตน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรต่างประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขรับ ๕๒๓๒
วันที่ ๓๑ พ.ค. ๒๕๖๒
หน้า ๓๐๖ ข

ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองแผนงานและวิชาการ
รับที่ 1617
วันที่ 4 ส.ค. 2562
เวลา 10-12

เรียน อธิการ ฝ่าย ผอ. กพร.

เพื่อโปรดทราบ

(นางทิตยา บัวโพธิ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มสารบรรณ

ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการกรม

ทว.พ.ค.๒๒

เรียน ผอ. กกต | กรว.

เพื่อโปรดพิจารณาความเป็นการต่อไป

กลุ่มเกษตรต่างประเทศ
เลขรับที่ 14๖
วันที่ - 4 ส.ค. 2562
เวลา

(นางพิสมัย จันทนมังคละ)

ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ

๕ ส.ค.๒๒

๑. ครรชิตรัตน์
- ส่งให้ฝ่ายสารบรรณ
และ ฝ่ายรศก. รศช. กษ. ๒๖๖
ที่ กษ. ๐๒๐๔.๕/ว.๑๒๐๒

ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรต่างประเทศ

ที่ กษ ๐๒๐๔.๕/ว ๑๖๐๕

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกุ้ง/กัญชาในสหภาพยุโรป

Blank lined area for the memorandum content.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป โทร: (๓๒๒) ๖๖๐๖๐๖๙

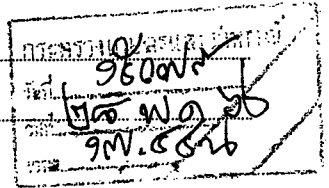
โทรสาร: (๓๒๒) ๖๗๒๖๔๓๗ E-mail: agrithai@agrithai.be

ที่ ๐๕๐๐๘/๔๘๔

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชาในสหภาพยุโรป

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป (สปช. สหภาพยุโรป) รายงานเพิ่มเติมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชาในสหภาพยุโรป ดังนี้

๑. กัญชง (hemp) และกัญชา (marijuana) มาจากพืชตระกูลเดียวกัน คือ *Cannabis sativa L.* แตกต่างกันที่ระดับของสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ซึ่งเป็นสารเสพติด โดยกัญชงมีค่า THC น้อยกว่า ๐.๓% ในขณะที่กัญชามี THC สูง มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพมีอาการเคลิบเคลิ้มหรือมีเมามา หากเสพต่อเนื่องจะทำให้มีอาการเสพติด ส่งผลเสียต่อร่างกายและสมอง

๑.๑ กัญชง: สหภาพยุโรปอนุญาตให้เพาะปลูกกัญชงเชิงอุตสาหกรรม (industrial hemp) ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยกัญชงที่ถูกนำไปแปรรูปจะต้องมีค่า THC ไม่เกิน ๐.๒% นอกจากนี้ นโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy: CAP) ของ EU ยังอุดหนุนการปลูกกัญชงมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เพื่อสนับสนุนการผลิตเส้นใยธรรมชาติในยุโรป แต่การอุดหนุนมีแนวโน้มลดลงตามการปฏิรูป CAP จากข้อมูลปี ๒๕๕๙ EU มีพื้นที่ปลูกกัญชงประมาณ ๓๓,๐๐๐ เฮกตาร์ โดยผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ ลิทัวเนีย และโรมาเนีย

๑.๒ กัญชา: ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเกือบทั้งหมดไม่อนุญาตให้จำหน่ายหรือเสพกัญชาเพื่อสันทนาการ (recreational marijuana) โดยมีบทลงโทษหนักเบาแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้การเพาะปลูก จัดหา และครอบครองกัญชาควรอนุญาตให้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น โดยทั่วไปแล้วบุคคลใดที่มีกัญชาในครอบครองหรือเสพ จึงถือว่าทำผิดกฎหมาย และมีโทษจำคุกในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่มีกฎหมายกัญชาเปิดกว้างมากที่สุด โดยอนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อความเพลิดเพลินได้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ และยอมให้ร้าน coffee shops ที่ได้รับอนุญาตจากเทศบาลเมืองสามารถจำหน่ายกัญชาภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ และปี ๒๕๕๖ รัฐบาลปรับปรุงกฎหมายใหม่ โดยอนุญาตให้เฉพาะชาวต่างชาติเท่านั้นที่สามารถซื้อกัญชาจากร้าน coffee shops และลักซิมเบิร์กอาจกลายเป็นประเทศแรกในสหภาพยุโรปที่อนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อสันทนาการได้อย่างเสรี โดยเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ รัฐบาลนำเสนอกฎหมายอนุญาตให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปอาศัยในลักซิมเบิร์กสามารถซื้อหา ครอบครองหรือใช้กัญชาได้อย่างถูกกฎหมาย

๒. กัญชาทางการแพทย์ (medical marijuana) ปัจจุบันสหภาพยุโรปยังไม่มีกฎหมายกลางที่อนุญาตให้วางจำหน่ายยาที่มีส่วนผสมของสารสกัดจากกัญชาในระดับสหภาพ แต่บางประเทศสมาชิกมีกฎหมายระดับประเทศยอมรับการนำกัญชาหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากกัญชามาใช้ทางการแพทย์ได้ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐเช็ก เยอรมนี โครเอเชีย อิตาลี ลักซิมเบิร์ก โปรตุเกส และสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ภายหลังจากหลายประเทศเพิ่งผ่านกฎหมายอนุญาตให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ได้ ตลาด EU เติบโตอย่างรวดเร็ว และมีจำนวนผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาเหล่านี้เพิ่มขึ้น ๔๐% ทุกเดือน โดยตลาดที่มีโอกาสเติบโตสูงและมีขนาดใหญ่ ได้แก่ เยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการจำหน่ายยาที่มีสารสกัดจากกัญชา รวมกันอาจสูงถึง ๑๘,๐๐๐ ล้านยูโร ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า

๓. ผลิตภัณฑ์สารสกัด cannabidiol (CBD) ปัจจุบันหลายประเทศในสหภาพยุโรปอนุญาตให้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารสกัด CBD ที่มีสาร THC ต่ำกว่า ๐.๒% ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยต้องเป็นสารสกัดจากต้นกัญชงเท่านั้น และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับภายนอก เช่น น้ำมันหอมระเหย ครีมทาผิว สเปรย์อโรมา น้ำมันนวด ฯลฯ หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ ส่วนอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนประกอบของสารสกัด CBD ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ หน่วยงานความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป (EFSA) ได้จัดประเภทรายการสารที่สกัดจาก *Cannabis sativa L.* และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสาร cannabinoids ใหม่ โดยจัดเป็น “อาหารนวัตกรรมใหม่ หรือ novel food” ซึ่งต้องขออนุญาตก่อนวางจำหน่ายใน EU โดยจะส่งผลกระทบต่อ การเติบโตของตลาดอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของสารสกัด CBD หรือสาร cannabinoids อื่นๆ โดยกระบวนการขออนุญาตภายใต้กฎระเบียบ novel food (Regulation EU 2015/2283) อาจใช้ระยะเวลาพิจารณายาวนานกว่า ๑๘ เดือนขึ้นไป ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสาร CBD จำนวนมากจะถูกนำออกจากตลาดหรือห้ามวางขายจนกว่าจะได้รับอนุญาต เช่น น้ำมันสกัดจากเมล็ดกัญชง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม CBD หรือชา CBD ฯลฯ ส่วนเมล็ดกัญชง ดอกของต้นกัญชง และแป้งทำจากเมล็ดดอกกัญชง ยังสามารถวางจำหน่ายในตลาด EU ได้ต่อไป เพราะไม่จัดว่าเป็นอาหารนวัตกรรมใหม่

ความเห็นและข้อสังเกตของ สปช. สหภาพยุโรป

๑. โอกาส สหภาพยุโรปมีประชากรประมาณ ๕๐๐ ล้านคน เป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูง แต่กำลังการผลิตภายใน EU ยังไม่เพียงพอรองรับความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงถูกคาดหวังว่า EU จะเป็นตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์กัญชา/กัญชงที่สำคัญของโลก

๒. อุปสรรคที่สำคัญ คือ สหภาพยุโรปยังไม่มีกฎระเบียบกลางที่ควบคุมการผลิตกัญชงและกัญชา โดยเฉพาะ ดังเช่นกฎระเบียบการควบคุมด้านอาหาร (EU Food Law) ทำให้การจำหน่ายหรือกระจายสินค้าที่มีส่วนประกอบของกัญชง/กัญชาใน EU มีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับกฎระเบียบของประเทศสมาชิก อีกทั้ง EU ยังกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อย่างเข้มงวด ต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (traceability) และกระบวนการผลิตที่สอดคล้องจะต้องผ่านการรับรองมาตรฐาน EU GMP ยิ่งไปกว่านั้น การที่ EFSA จัดให้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสารสกัดจาก *Cannabis sativa L.* หรือ cannabinoids ถือเป็น novel food จะส่งผลให้ผู้ประกอบการในต่างประเทศเข้าถึงตลาด EU ได้ยากขึ้น เนื่องจากต้องยื่นขออนุญาตขึ้นบัญชีผลิตภัณฑ์นั้นๆ เป็น Novel Food จึงจะสามารถจำหน่ายในสหภาพยุโรปได้ ในขณะที่ ประเทศสมาชิกที่มีความก้าวหน้าด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เช่น เยอรมนีหรือเนเธอร์แลนด์ ต่างเร่งพัฒนาการวิจัยและเสริมการลงทุนในธุรกิจกัญชา/กัญชง เพื่อพัฒนาสินค้าที่มีมาตรฐานสูงออกสู่ตลาดให้มีความหลากหลายมากขึ้น และรองรับกับความต้องการซื้อที่กำลังขยายตัว

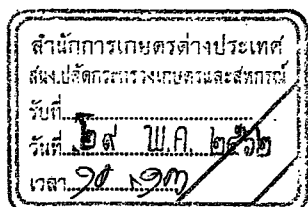
ข้อพิจารณา

สำนักงานเกษตรต่างประเทศพิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักงานเกษตรต่างประเทศจะได้ดำเนินการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป ทั้งนี้ เป็นอำนาจของนายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๒๕๙/ ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

- เห็นชอบ

- ดำเนินการตามเสนอ

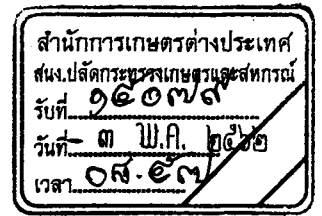

(นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๑ พ.ค. ๒๕๖๒
(นางสาวปริญญ์ เทียบรัตน์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กองบริหารการทะเบียน สำนักการเกษตรต่างประเทศ

เสนอ สำนักงานเกษตรต่างประเทศ

๒๓ พ.ค. ๒๕๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป โทร. (๓๒๒) ๖๖๐๖๐๖๙

โทรสาร (๓๒๒) ๖๗๒๖๔๓๗ E-mail : agrithai@agrithai.be

ที่ ๐๕๐๐๘/๔๘๔ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชาในสหภาพยุโรป

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้ติดตามข้อมูลโอกาสการส่งออกสินค้าเกษตรจากไทยมายังสหภาพยุโรป โดยได้รายงานให้ทราบมาตามลำดับแล้วนั้น

สำนักงาน ฯ ขอรายงานเพิ่มเติมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดกัญชง/กัญชาในสหภาพยุโรป ดังต่อไปนี้

๑. กัญชงและกัญชามาจากพืชตระกูลเดียวกัน คือ *Cannabis sativa L.* ลักษณะภายนอกของพืชทั้งสองชนิดนี้จึงมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่แตกต่างกันที่ระดับของสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ซึ่งเป็นสารเสพติด โดยในกัญชงมีค่า THC น้อยกว่า ๐.๓% แต่ในขณะที่กัญชามี THC สูง มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพมีอาการเคลิบเคลิ้มหรือมึนเมา หากเสพต่อเนื่องจะทำให้มีอาการเสพติด ส่งผลเสียต่อร่างกายและสมอง

กัญชง (hemp) : ในสหภาพยุโรปมีการเพาะปลูกกัญชงในหลายประเทศ เนื่องจากปลูกง่าย โตเร็ว มีปัญหาแมลงศัตรูพืชหรือโรคพืชน้อย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เส้นใยคุณภาพสูงจากต้นกัญชงสามารถนำมาผลิตเชือก เสื้อผ้า หรือวัสดุก่อสร้าง เมล็ดกัญชงอุดมไปด้วยโปรตีน ไฟเบอร์และกรดไขมันที่มีประโยชน์ จึงถูกนำมาบริโภค สกัดเอาน้ำมันมาใช้ปรุงอาหารหรือผลิตอาหารเสริม เมื่อบริโภคแล้วจะมีประโยชน์ต่อการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด น้ำมันเมล็ดกัญชงยังสามารถนำไปผลิตเครื่องสำอางค์ สบู่ โลชั่นบำรุงผิว น้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนใบสามารถนำมาชงชา สกัดเป็นผงผสมกับสารอาหารอื่น ๆ หรือสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหย

สหภาพยุโรปอนุญาตให้เพาะปลูกกัญชงเชิงอุตสาหกรรม (industrial hemp) ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยกัญชงที่ถูกนำไปแปรรูปจะต้องมีค่า THC ไม่เกิน ๐.๒% นอกจากนี้ นโยบายเกษตรร่วม (CAP) ของ EU ยังอุดหนุนการปลูกกัญชงมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เพื่อสนับสนุนการผลิตเส้นใยธรรมชาติในยุโรป แต่การอุดหนุนมีแนวโน้มลดลงตามการปฏิรูป CAP จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๙ EU มีพื้นที่ปลูกกัญชงประมาณ ๓๓,๐๐๐ เฮกตาร์ โดยผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ ลิทัวเนีย และโรมาเนีย

กัญชา (marijuana) : กัญชาเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง เพราะมีค่า THC สูง เมื่อเสพแล้วทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้มหรือมึนเมา กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้การเพาะปลูก จัดหา และครอบครองกัญชาควรอนุญาตให้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น โดยทั่วไปแล้วบุคคลใดที่มีกัญชาในครอบครองหรือเสพ จึงถือว่าทำผิดกฎหมาย และมีโทษจำคุกในหลายประเทศ

ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเกือบทั้งหมดไม่อนุญาตให้จำหน่ายหรือเสพกัญชาเพื่อสันทนาการ (recreational marijuana) โดยมีบทลงโทษหนักเบาแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ นอร์เวย์ สเปน และสวีเดน กำหนดให้ผู้ครอบครองกัญชาในปริมาณน้อยมีโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๓ ปี หากมีในปริมาณมาก โทษจำคุกอาจเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕ - ๒๐ ปี ไชปรัสและมอลตากำหนดโทษไว้รุนแรงถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิต แต่ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมาหลายประเทศค่อย ๆ ลดบทลงโทษลง เช่น สเปนอนุญาตให้ปลูกหรือเสพกัญชาในสถานที่ส่วนบุคคลได้ หรือมีครอบครองในปริมาณน้อยโดยไม่ผิดกฎหมาย โปรตุเกสลดโทษทางอาชญากรรมลง โดยผู้ที่มีกัญชาในปริมาณน้อยจะถูกส่งไปบำบัด

/เนเธอร์แลนด์...

เนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่มีกฎหมายกัญชาเปิดกว้างมากที่สุด แม้ว่าการเพาะปลูก จัดหา หรือ ครอบครองกัญชายังคงถือว่าผิดกฎหมาย แต่เนเธอร์แลนด์อนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อความเพลิดเพลินได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยยินยอมให้ร้าน coffee shops ที่ได้รับอนุญาตจากเทศบาลเมืองสามารถจำหน่ายกัญชากายได้ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ (เช่น ห้ามโฆษณา ห้ามจำหน่ายกัญชาเกินกว่า ๕ กรัมให้กับผู้ซื้อแต่ละรายในแต่ละครั้ง) จาก ตัวเลขปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีร้าน coffee shops ที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายกัญชาราว ๕๙๑ แห่ง โดย ๑ ใน ๓ ตั้งอยู่ใน เมืองอัสเตอร์ดัม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐบาลปรับปรุงกฎหมายใหม่ โดยอนุญาตให้เฉพาะชาวต่างชาติเท่านั้นที่ สามารถซื้อกัญชาจากร้าน coffee shops เพื่อขจัดปัญหาการรบกวนจากทัวร์กัญชา ส่งผลให้จำนวนร้าน coffee shops ที่จำหน่ายกัญชาในเนเธอร์แลนด์ลดลง

ส่วนลักเซมเบิร์กอาจกลายเป็นประเทศแรกในสหภาพยุโรป ที่อนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อสันตนาการ ได้อย่างเสรี โดยเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา รัฐบาลเปิดเผยแผนการนำเสนอกฎหมายอนุญาตให้บุคคล ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในลักเซมเบิร์กสามารถซื้อหา ครอบครองหรือใช้กัญชาได้อย่างถูกกฎหมาย กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดตลาดมืด ลดความเสี่ยงทางด้านร่างกายและจิตใจที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และลด ปัญหาอาชญากรรม โดยจะนำเงินที่ได้จากการเก็บภาษีกัญชาไปใช้ป้องกัน/ให้ความรู้ และบำบัดผู้ติดยาเสพติด

๒. กัญชาทางการแพทย์ (medical marijuana) เป็นกระแสที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปีที่ ผ่านมา หลังองค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่าควรถอด cannabis และ cannabis resin ออกจากบัญชีรายชื่อ ยาที่ต้องถูกควบคุมอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ WHO ยังยอมรับว่ากัญชาและผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากกัญชา (cannabinoids) เช่น tetrahydrocannabinol (THC) cannabidiol (CBD) และ cannabitol (CBN) มี คุณสมบัติในการรักษาโรค เช่น ลดความเจ็บปวด บรรเทาโรคลมชัก หรืออาการเกร็งจากเส้นเลือดตีบ ลดความ ทรมานจากโรคมะเร็ง ช่วยให้ผ่อนคลายหรือลดอาการทางประสาท ฯลฯ

ปัจจุบันสหภาพยุโรปยังไม่มีกฎหมายกลางที่อนุญาตให้วางจำหน่ายยาที่มีส่วนผสมของสารสกัด จากกัญชาในระดับสหภาพ แต่บางประเทศสมาชิกมีกฎหมายระดับประเทศยอมรับการนำกัญชาหรือผลิตภัณฑ์ที่ มีสารที่สกัดจากกัญชามาใช้ทางการแพทย์ได้

ประเทศ	รายละเอียด
เนเธอร์แลนด์	เป็นประเทศแรกใน EU ที่อนุญาตการใช้ยาที่มีสารสกัดจากกัญชาได้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ โดยแพทย์ต้องเป็นผู้จ่ายยา ปัจจุบันมียาที่มีส่วนผสมของสารสกัดจากกัญชา ทั้งหมด ๕ รายการที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายผ่านร้านขายยาในเนเธอร์แลนด์ (Bedrobino, Bedrocan, Bediol, Bedica และ Bedrolite) โดยมีทั้งในรูปแบบ สมุนไพรที่ทำจากดอกกัญชาแห้ง และน้ำมันกัญชา
สาธารณรัฐเช็ก	อนุญาตให้ใช้ยาที่มีสกัดจากกัญชาได้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ โดยใช้กับผู้ป่วยที่มีอายุ มากกว่า ๑๘ ปีขึ้นไป เพื่อรักษาโรคเอดส์ มะเร็ง เส้นเลือดตีบ และพาร์กินสัน ปัจจุบันมีเพียงบริษัทเดียวในประเทศที่ได้รับอนุญาตผลิตยาจากกัญชาเพื่อรักษาโรค เส้นเลือดตีบ และอีกบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้ายาจากเนเธอร์แลนด์

เยอรมนี	อนุญาตให้ผู้ป่วยซื้อขายที่มีสารสกัดจากกัญชาได้ตั้งแต่เดือน มี.ค. ๖๐ โดยแพทย์สามารถจ่ายให้ผู้ป่วยได้ไม่เกิน ๑๐๐ กรัม/เดือน และเป็นยาที่สามารถขอรับเงินคืนจากบริษัทประกันสุขภาพได้ นับตั้งแต่เยอรมนีออกกฎหมายยอมรับการใช้ยาที่มีสารสกัดจากกัญชา ทำให้ตลาดเติบโตอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันยาที่ใช้เกือบทั้งหมดนำเข้าจากเนเธอร์แลนด์ เพราะยังไม่มียาที่ผลิตภายในประเทศ ทำให้ยามีราคาแพง ในอนาคตเยอรมนีอาจหันไปนำเข้าจากแคนาดาและอิสราเอลเพิ่มขึ้น รวมทั้งวางแผนผลิตในประเทศภายในปี ๒๕๖๒ นี้
โครเอเชีย	ยังไม่มีกฎหมายรองรับการจำหน่ายยาที่มีสกัดจากกัญชาในโครเอเชีย แต่สามารถนำเข้าได้หากแพทย์เป็นผู้สั่งยา โดยแพทย์ต้องระบุระดับของสาร THC ปริมาณที่ใช้รูปแบบของยา และวิธีการใช้อย่างละเอียด รวมทั้งการจ่ายยาแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๓๐ วัน และมีสาร THC ไม่เกิน ๗.๕ กรัม
อิตาลี	อนุญาตการใช้ยาที่มีสกัดจากกัญชาได้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ โดยยาที่ใช้มาจาก ๒ แหล่งคือ (๑) นำเข้า ซึ่งยามีราคาแพง และ (๒) ผลิตภายในประเทศ ซึ่งโรงปลูกดูแลโดยกระทรวงสาธารณสุข แต่การผลิตยังคงเป็นแบบผูกขาด ทำให้ผลิตได้ไม่เต็มที่ และปริมาณผลผลิตไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้ที่แท้จริง ปัจจุบันมีผู้ป่วย ๙,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ คนในอิตาลีที่มีจำเป็นต้องใช้ยาที่มีสารสกัดจากกัญชา จากตัวเลขปี ๒๕๖๐ อิตาลีนำเข้ายา Bedrocan จากเนเธอร์แลนด์ ๒๘๐ ก.ก. แต่การผลิตภายในประเทศคาดว่าจะให้ผลผลิตเพียง ๑๐๐ ก.ก./ปี
ลักเซมเบิร์ก	ออกกฎหมายยอมรับการใช้ยาที่มีสารสกัดจากกัญชาเมื่อปลายเดือน มี.ย. ๖๑ ปัจจุบันยาที่ใช้นำเข้าจากประเทศแคนาดาในรูปแบบน้ำมันหรือแคปซูล โดยจำหน่ายตามใบสั่งแพทย์จากร้านขายยาของโรงพยาบาลเท่านั้น
โปรตุเกส	ออกกฎหมายยอมรับการใช้ยาที่สกัดจากกัญชาเมื่อเดือน มี.ย. ๖๑ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือน ก.พ. ๖๒
สหราชอาณาจักร	นับตั้งแต่เดือน พ.ย. ๖๑ แพทย์ UK สามารถสั่งจ่ายยาที่มีสารสกัดจากกัญชาได้ในกรณีที่ยาชนิดอื่นไม่ได้ผล โดยใช้รักษาโรคลมชักรุนแรงในเด็ก บรรเทาผลข้างเคียงจากเคมีบำบัด และอาการกล้ามเนื้อเกร็งจากหลอดเลือดตีบ

ในภาพรวมแล้ว มีประเทศสมาชิก EU ทั้งหมด ๒๒ ประเทศที่ยอมรับการใช้กัญชาหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากกัญชาเป็นยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตลาดใน EU เติบโตอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ภายหลังจากหลายประเทศเพิ่งผ่านกฎหมายอนุญาตให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ได้ (เช่น สหราชอาณาจักร โปรตุเกส มอลตา ลักเซมเบิร์ก) และมีจำนวนผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาเหล่านี้เพิ่มขึ้น ๔๐% ทุกเดือน โดยตลาดที่มีมีโอกาสเติบโตสูง และมีขนาดใหญ่ ได้แก่ เยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมูลค่าการจำหน่ายยาที่มีสารสกัดจากกัญชา รวมกันอาจสูงถึง ๑๘,๐๐๐ ล้านบาทภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า

๓. ผลิตภัณฑ์สารสกัด cannabidiol (CBD) ปัจจุบันหลายประเทศในสหภาพยุโรปได้อนุญาตให้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารสกัด CBD ที่มีสาร THC ต่ำกว่า ๐.๒% ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยต้องเป็นสาร CBD ที่สกัดจากต้นกัญชง (hemp) เท่านั้น และเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับภายนอก (เช่น น้ำมันหอมระเหย ครีมทาผิว สเปรย์โรมา น้ำมันนวด ฯลฯ) หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ส่วนอาหารหรือเครื่องดื่มที่ส่วนประกอบของสารสกัด CBD ซึ่งมีจำหน่ายตามร้านค้าเพื่อสุขภาพหรือร้านออนไลน์ต่าง ๆ แต่นับตั้งแต่เดือน ม.ค. ๖๒ หน่วยงานความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป (EFSA) ได้จัดประเภทรายการสารที่สกัดจาก *Cannabis sativa L.* และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสาร cannabinoids ใหม่ โดยจัดเป็น "อาหารนวัตกรรมใหม่ หรือ novel food" ซึ่งต้องขออนุญาตก่อนวางจำหน่ายใน EU

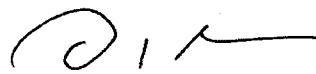
การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อการใช้ของตลาดอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของสารสกัด CBD หรือสาร cannabinoids อื่น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วกระบวนการขออนุญาตภายใต้กฎระเบียบ novel food (Regulation EU ๒๐๑๕/๒๒๘๓) อาจใช้ระยะเวลาพิจารณายาวนานกว่า ๑๘ เดือนขึ้นไป เพราะฉะนั้น ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสารสกัด CBD จำนวนมากจะถูกนำออกจากตลาดหรือห้ามวางขายจนกว่าจะได้รับอนุญาต เช่น น้ำมันสกัดจากเมล็ดกัญชง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม CBD หรือชา CBD ฯลฯ ส่วนเมล็ดกัญชง ดอกของต้นกัญชง และแป้งทำจากเมล็ดดอกกัญชง ยังสามารถวางจำหน่ายในตลาด EU ได้ต่อไป เพราะไม่จัดว่าเป็นอาหารนวัตกรรมใหม่

ความเห็นและข้อสังเกต

โอกาส/อุปสรรคในการส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรป: สหภาพยุโรปมีประชากรประมาณ ๕๐๐ ล้านคน เป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูง แต่กำลังการผลิตภายใน EU ยังไม่เพียงพอรองรับความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงถูกคาดหวังว่า EU จะเป็นตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์กัญชา/กัญชงที่สำคัญของโลก

แต่อุปสรรคที่สำคัญ คือ สหภาพยุโรปยังไม่มีกฎระเบียบกลางที่ควบคุมการผลิตกัญชงและกัญชาเป็นการเฉพาะ ดังเช่นกฎระเบียบการควบคุมด้านอาหาร (EU Food Law) ทำให้การจำหน่ายหรือกระจายสินค้าที่มีส่วนประกอบของกัญชง/กัญชาใน EU มีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ (ขึ้นกับกฎระเบียบของประเทศสมาชิก) อีกทั้ง EU ยังกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์เอาไว้อย่างเข้มงวด ต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (traceability) และกระบวนการผลิตสอดคล้องจะต้องผ่านการรับรองมาตรฐาน EU GMP ยิ่งไปกว่านั้น การที่ EFSA จัดให้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสารสกัดจาก *Cannabis sativa L.* หรือ cannabinoids ถือเป็น novel food จะส่งผลให้ผู้ประกอบการในต่างประเทศเข้าถึงตลาด EU ได้ยากขึ้น เนื่องจากต้องยื่นขออนุญาตขึ้นบัญชีผลิตภัณฑ์นั้นๆ เป็น Novel Food จึงจะสามารถจำหน่ายในสหภาพยุโรปได้ ในขณะที่ ประเทศสมาชิกที่มีความก้าวหน้าด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี (เช่น เยอรมนีหรือเนเธอร์แลนด์) ต่างก็เร่งพัฒนาการวิจัยและเสริมการลงทุนในธุรกิจกัญชา/กัญชง เพื่อพัฒนาสินค้าที่มีมาตรฐานสูงออกสู่ตลาดให้มีความหลากหลายมากขึ้น และรองรับกับความต้องการซื้อที่กำลังขยายตัว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางสาว..... อภิบาลรัตน์)

.....

ปฏิบัติหน้าที่.....

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรระหว่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป

ความแตกต่างระหว่างกัญชง (Hemp) และกัญชา (Marijuana)

	กัญชง (hemp)	กัญชา (Marijuana)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cannabis sativa</i> L.subsp. <i>sativa</i>	<i>Cannabis sativa</i> L.subsp. <i>indica</i>
จำแนกจากลักษณะภายนอก	 <p>ลำต้นสูงใหญ่และสูงมากกว่า ๒ เมตร ใบขนาดใหญ่ การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง ใบมีสีเขียวอมเหลือง ข้อดอกสั้น จำนวนข้อดอกน้อย และมียางน้อย</p> 	 <p>ลำต้นเตี้ยกว่า บางชนิดเป็นพุ่มเดี่ยว ใบเล็ก แคบ ยาว การเรียงตัวของใบจะชิดกัน ใบมีสีเขียว-เขียวจัด เมื่อออกดอกจะมียางที่ช่อมาก</p>
ลักษณะทางเคมี	Tetrahydrocannabinol (THC) น้อยกว่า ๐.๓%	Tetrahydrocannabinol (THC) ระหว่าง ๑๕ - ๔๐ %
ประโยชน์	<p>ลำต้น นำมาทำเส้นใยคุณภาพสูง ซึ่งมีความแข็งแรงกว่าเส้นใยฝ้ายถึง ๒ เท่า สามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าได้หลายอย่าง อาทิ เสื้อผ้า เยื่อกระดาษ เชือก ฉนวนกันความร้อน อิฐหรือคอนกรีตสำหรับงานก่อสร้าง</p> <p>เมล็ดกัญชง มีโปรตีนสูง มีการวิจัยเพื่อนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ทดแทนถั่วเหลืองได้ เช่น น้ำเต้าหู้ เนย ชีส น้ำมันสลัด โปรตีนเกษตร และสามารถนำมาผลิตแป้งและเชื้อเพลิงชีวภาพได้</p> <p>ดอก นำมาสกัดสาร Cannabidiol (CBD) เพื่อใช้รักษาผู้ป่วยได้หลายโรค เช่น ลมชักหรือโรคทางประสาทต่างๆ</p>	กัญชามีสาร THC ในระดับสูง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ที่ปลูก เมื่อเสพเข้าไปแล้วจะมีผลกระทบต่อระบบประสาท มีอาการหัวใจเต้นเร็ว ส่งผลร้ายต่อร่างกายและสมอง